

A Kúria a dr. Deák Bernadett pártfogó ügyvéd által képviselt felperesnek - a dr. ... jogtanácsos által képviselt ... Kft. alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságon 7.M.2695/2010. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Bíróság 49.Mf.631.383/2011/3. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

i t é l e t e t:

A Kúria a Fővárosi Bíróság 49.Mf.631.383/2011/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 10.000,- Ft (Tízezer forint) felülvizsgálati eljárási költséget.

A felperes pervesztessége a felülvizsgálati eljárásban 100 %-os, ezért a pártfogó ügyvéd díját az állam viseli.

Az eljárási illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás szerint a felperes 2004. június 21-étől állt az alperessel munkaviszonyban „frissáru eladó” munkakörben. 2010. márciusától a friss élelmiszer osztály grill részlegénél grilltermékeket értékesített, s munkaköri feladatai közé tartozott a pénztár kezelése is.

Az alperesnél kettős biztonsági rendszer működött: A külső biztonsági szolgálat mellett az alperesnél foglalkoztatott diszpécserok végezték a belső biztonsági feladatokat, az eladótérben történő mozgások több monitoron történő folyamatos figyelemmel kísérésével. 2010. június 1-jén a diszpécser észlelte, hogy a felperes egyik esetben nem adott blokkot a vevőnek, ezután a kontrolling vezetővel együtt már kifejezetten a felperes pénztári tevékenységét figyelték meg. A monitoron - amelyről képfelvételeket is kinyomtattak - látszott, hogy a felperes 2 db ezerforintost kiemelt a kasszából, majd az egyiket visszarakta és a nála maradt 1 db ezerforintos papírpénzzel a kamera látószögén kívül pár lépésre eltávolodott. Ezt követően a diszpécser a külső biztonsági őrral a felperest a pénzkasszával együtt az átvizsgálóhelyiségbe kísérte. A diszpécser tájékoztatta a felperest, hogy kép- és hangfelvétel történik, majd megkérte, hogy rakja ki a zsebében lévő dolgokat. A

felperes zsebében 2 db papír ezerforintos és 1 db fém százforintos volt. Bemutatták a felperesnek a nyomtatott képfelvételeket, melyen látható volt, hogy az egyik ezerforintossal eltávolodik a kasszától. A felperes azt adta elő, hogy azért volt nála készpénz, mert a hentes kollégájától előző nap szalámit vásárolt, amit ki akart fizetni.

A felperes másnapról betegállományba került. Néhány nappal később telefonon megkereste a humán-erőforrás vezetőt és azt kérte, hogy rendes felmondással küldje el, vagy közös megegyezéssel szüntessék meg a jogviszonyát végkielégítés fizetése mellett. A humán-erőforrás vezető azt válaszolta, hogy ilyen esetben végkielégítést nem fizetnek, „a fényképek önmagukért beszélnek”. A felperes ezt követően keresetet nyújtott be a bíróságon, melyben a táppénze és tényleges munkabére közötti különbözet kártérítés címén történő megfizetésére kérte kötelezni az alperest, az iratai kiadása és az 5 éves munkaviszonya után járó végkielégítés megfizetése mellett. A peres eljárás során pontosított keresetében azt adta elő, hogy a munkáltató lopással vádolta, indokolatlanul megalázó, rágalmazó, becsületsértő magatartást tanúsított vele szemben, ennek következtében került keresőképtelen állományba és merült fel 99.000,- Ft összegű kára.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, tekintettel arra, hogy károkozó magatartást nem tanúsított. Vitatta, hogy alkalmazottai a felperest megalázták, vagy rágalmazták volna.

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság 7.M.2695/2010/9. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Megállapította, hogy az alperes szabályszerűen járt el, amikor a felperes tevékenységét ellenőrizte. Ennek során igazolást nyert, hogy a munkáltató belső munkaügyi szabályzatát (BMSZ) súlyosan megsértette azzal, hogy munkavégzése során készpénzt tartott magánál. A BMSZ 18.4. akként rendelkezik, hogy az áruházban dolgozó munkavállalók a munka felvételekor kötelesek személyes javaikat, tárgyaikat, csomagjaikat az öltözőben hagyni és csak a szokásos használati tárgyaikat tarthatják maguknál. A pénztárosi felelősséggel járó munkakörben dolgozó munkavállalóknak munkaidejük alatt tilos maguknál saját pénzt tartani. A felperes maga is elismerte, hogy a szabályzatban foglalt előírást megsértette.

Az elsőfokú bíróság alaptalannak tartotta a felperes azon hivatkozását, hogy e cselekményért elegendő lett volna fegyelmi büntetésben részesíteni, figyelemmel arra, hogy az alperesnél nem alkalmaztak ilyen hátrányos jogkövetkezményt, s a felperes jogviszonya megszüntetésére sem került sor. A tanúk vallomásából megállapította, hogy senki nem vádolta lopással a felperest, s a munkájával szemben megfogalmazott kifogás az volt, hogy súlyosan megsértette a BMSZ idézett rendelkezését. A munkaügyi bíróság utalt

arra a polgárjogi elvre, mely szerint saját felróható magatartására előnyök szerzése végett senki sem hivatkozhat. Megalapozatlannak tartotta a felperes azon igényét, hogy iratait adja ki az alperes és részére fizessen végkielégítést, figyelemmel arra, hogy a munkáltató a felperes kötelezettségszegése ellenére sem szüntette meg a munkaviszonyt.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Bíróság 49.Mf.631.383/2011/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A fellebbezés kapcsán utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság helyesen mellőzte a felperes által meghallgatni kívánt tanúkat, mivel a per eldöntése szempontjából releváns tényekre nem tudtak volna nyilatkozni. A rendelkezésre álló adatok alapján egyértelműen megállapítható volt, hogy a felperes megsértette az alperes előírását azzal, hogy munkaidő alatt pénztárosi munkakör ellátása mellett készpénzt tartott magánál. A felperes maga állította azt az eljárás során, hogy tudatában volt annak, hogy e cselekményével megsértette a munkáltató előírását, így nem igényelt további bizonyítást az, hogy ismerte-e a belső szabályzatot, vagy sem. Emellett az alperes igazolta, hogy a felperes e szabályzat oktatásán részt vett, s a munkaszerződésében elismerte, hogy a szabályzat egy példányát átvette, azt megismerte.

A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben kérte, hogy a Kúria a másodfokú bíróság ítéletét helyezze hatályon kívül és hozzon a jogszabályoknak megfelelő új határozatot, vagy az ügyben eljáró első-, vagy másodfokú bíróságot utasítsa új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára. Állította, hogy nem a saját felróható magatartása, hanem a munkáltató eljárása következtében vált keresőképtelenné, így az alperes megsértette az Mt. 174. §-ában foglaltakat. Kifogásolta, hogy az eljáró bíróságok nem vizsgálták azt, hogy a munkáltató megfelelő munkakörülményeket biztosított-e a munka végzéséhez, s megkapta-e a kellő tájékoztatást a munkakör ellátásához. Vitatta, hogy átadták számára a munkaügyi szabályzat egy példányát, amelyet kellő módon áttanulmányozhatott volna. Előadta, hogy megfeszített tempóban kellett munkát végeznie, s a kamerán látható pénzt azért vette ki a kasszából, mert azt hamisnak ítélte, s meg akarta mutatni kolléganőjének. Utóbb ezt a pénzt visszatette a kasszába. Álláspontja szerint a biztonsági őr lopással vádolta, s ezzel ellentétben ő azért tartott pénzt magánál, hogy azt hentes kollégájának átadja. Ezen körülményeket kívánta tanúkkal igazolni, így indokolatlan volt a bizonyítási indítványa elutasítása.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet „helybenhagyását” és a felperes költségeiben történő marasztalását kérte. Álláspontja szerint az eljáró bíróságok széleskörű bizonyítási eljárást folytattak le, s megalapozottan jutottak arra a következtetésre, hogy a felperes nem tudta bizonyítani azt, hogy

a munkaviszonyával összefüggésben érte őt kár. A meghallgatott tanúk egybehangzóan nyilatkoztak arról, hogy a felperes munkaideje alatt készpénzt tartott magánál, holott az alperes belső szabályzata azt kifejezetten tiltotta. Ugyancsak egybehangzóan állították, hogy senki sem vádolta lopással a felperest az ellenőrzés során, kizárólag arra kérdeztek rá, hogy miért tartott a szabályok ellenére mégis készpénzt magánál munkaideje alatt. Helytállóan hivatkoztak a bíróságok arra is, hogy bár az adott esetben rendkívüli felmondás alkalmazására is sor kerülhetett volna, a jogviszonyt nem az alperes, hanem az elsőfokú eljárás lezárását követően a felperes maga szüntette meg, így számára nem jár végkielégítés. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapítható volt, hogy a felperes a BMSZ oktatásán jelen volt, s aláírásával igazolta, hogy annak egy példányát átvette. A perben nem bírt relevanciával az, hogy milyen okból tartott a munkaidő alatt készpénzt magánál, így indokolatlan lett volna a további tanúk meghallgatása az ügyben.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felperes felülvizsgálati kérelme tartalma szerint a jogszabálysértést abban jelölte meg, hogy az eljáró bíróságok a rendelkezésükre álló bizonyítékokat nem a Pp. 206. § (1) bekezdése szerint mérlegelték, így téves következtetés alapján hozták meg ítéletüket.

A Pp. 270. § (2) bekezdése szerint a jogerős ítélet felülvizsgálatát az ügy érdemét érintő jogszabálysértésre hivatkozással lehet kérni. A Pp. 275. §-ának (1) bekezdése alapján a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján dönt, a felülvizsgálati eljárásban azonban a bizonyítékok felülmérlegelésének, továbbá bizonyítás felvételének nincs helye. Ezért a Kúria azt vizsgálta, hogy milyen bizonyítékok álltak az eljáró bíróságok rendelkezésére, s azokat okszerűen mérlegelték-e.

Az eljárás során igazolást nyert, hogy az alperes belső munkaügyi szabályzata tiltotta a munkavállalók számára, hogy a pénztári felelősséggel járó munkakörben dolgozó munkavállalók munkaidejük alatt saját pénzt tartsanak maguknál. Helytállóan állapította meg a jogerős ítélet, hogy bizonyítást nyert az, hogy a felperes a szabályzat oktatásán részt vett, annak tartalmát megismerte, s annak egy példányát a munkaviszony létesítésekor átadták számára. A felperes ennek ismeretében a szabályokat megszegve a vizsgálat időpontjában 2.100,- Ft saját pénzt tartott magánál, megszegve ezzel a munkáltató belső utasítását. Helyesen utalt rá a másodfokú

bíróság, hogy a felperes tisztában volt e kötelezettségszegésével, s nem vitatta, hogy ezért a munkáltató szankciót is alkalmazhatott volna.

Egybehangzóan nyilatkoztak a tanúk a tekintetben is, hogy a felperest senki sem vádolta lopással az ellenőrzés során, csupán arra kérdeztek rá, hogy a szabályok ellenére miért tart készpénzt magánál munkaideje alatt. Mindezen adatokat egybevetve helytállóan állapította meg a jogerős ítélet, hogy a felperes nem bizonyította azt, hogy őt a munkaviszonyával okozati összefüggésben érte bárminemű kár, így kártérítési igénye megalapozatlan volt.

Helytállóan állapították meg az eljáró bíróságok, hogy az alperes nem élt sem rendkívüli, sem rendes felmondással a felperes vonatkozásában, így indokolatlan volt az iratok kiadására, illetve a végkielégítés megfizetésére vonatkozó kereseti kérelem előterjesztése.

Ugyancsak helyesen hivatkozott a jogerős ítélet arra, hogy a per eldöntése szempontjából nem bírt relevanciával az, hogy milyen okból tartott tiltás ellenére magánál készpénzt a felperes, illetve hogy miként szankcionálta a munkáltató a hamis pénz fel nem ismerését, így az ezzel kapcsolatban előterjesztett bizonyítási indítványt kellő alappal utasították el.

Ennek megfelelően az eljáró bíróságok az ítéletük alapjául szolgáló tényállást jogszerűen állapították meg, az nem tekinthető iratellenesnek, ellentmondónak, nem jutottak a per adataiból okszerűen nem következő megállapításra, illetve megalapozatlan ténybeli következtetésre, így nem megalapozott a felülvizsgálati kérelemnek a bizonyítékok helytelen mérlegelésére történő utalása.

Mivel a másodfokú bíróság határozata jogszerű volt, a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A pereszes felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére, míg az eljárási illetéket a felperest megillető munkavállalói költségkedvezményre tekintettel a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2012. április 17.

dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. a tanács elnöke, Sipőczné dr. Tanczos Rita s.k. előadó bíró, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina

s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

bírósági tisztviselő